

Total No. of Printed Pages: 2

SUBJECT CODE NO: - U-9983
FACULTY OF HUMANITIES
M.A (Service Course) (Sem-III)
Examination January-2023
(Geography) Disaster Management -GSCT-1

[Time: 3:00 Hours]

[Max. Marks: 80]

Please check whether you have got the right question paper.

N. B

- i) Solve the all questions are compulsory from section 'A' and solve any five questions from section 'B'
- ii) Figures to the right indicate allotment of marks.
- iii) Draw sketch maps and diagrams wherever they are necessary.
- iv) Use unnecessary signs or request in the answer paper is strictly prohibited.
- i) विभाग 'अ' मधून सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे आणि विभाग 'ब' मधील कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.
- ii) उजवीकडील आकडे प्रश्नांना दिलेले गुण दर्शवितात.
- iii) आवश्यक तेथे नकाशा व आकृत्या काढा.
- iv) उत्तरपत्रिकेत अनावश्यक खुणांचा वापर किंवा विनंती करण्यास प्रतिबंध आहे.

Section A (विभाग - अ)

Q1 Write the answer of the following questions in two or three sentences each:

20

पुढील प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी दोन किंवा तीन वाक्यात लिहा.

- 1) Write the causes of Flood disaster.
पूर आपत्तीची कारणे लिहा.
- 2) What is the Cultural disaster?
सांस्कृतिक आपत्ती म्हणजे काय?
- 3) State the causes of Volcanoes.
ज्वालामुखीचे कारणे सांगा.
- 4) Gesmic focus.
भूकंपनाभी
- 5) State the Characteristics of a Cyclone.
चक्रीवादळाची वैशिष्ट्ये सांगा.
- 6) Define the term of cloud burst.
ढगफुटी संकल्पना स्पष्ट करा

- 7) What is Disaster Management?
आपत्ती व्यवस्थापन म्हणजे काय?
- 8) Tsunami.
त्सुनामी.
- 9) Write the Lightning disaster protection?
वीज आपत्ती संरक्षण विषयी लिहा.
- 10) What are the causes of drought disaster?
आवर्षण आपत्तीची कारणे काय आहेत.

Section- B (विभाग - ब)

Q2 Answers any five Questions of the following:
पुढीलपैकी कोणत्याही पाच प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

60

- 1) What is the natural disaster? State the types of natural disaster.
नैसर्गिक आपत्ती म्हणजे काय? नैसर्गिक आपत्तीचे प्रकार सांगा.
- 2) What is the Lightning disaster? Write in detail the effects and remedies of lightning disaster.
वीज आपत्ती म्हणजे काय? वीज आपत्तीचे परिणाम व उपाय सविस्तर लिहा.
- 3) Write the causes and effects of earthquakes.
भूकंपाची कारणे व परिणाम लिहा.
- 4) Write the detailed information about cyclone region.
चक्रीवादळ प्रदेशाविषयी सविस्तर माहिती लिहा.
- 5) What is the Drought? Explain the drought areas in India.
आवर्षण म्हणजे काय? भारतातील आवर्षणप्रवण क्षेत्र स्पष्ट करा.
- 6) Write the details information about the effect of blizzard on human life.
हिमवादळाचा मानवी जीवनावर होणाऱ्या परिणामाविषयी सविस्तर माहिती लिहा.
- 7) Explain the Government policy in natural disaster management.
नैसर्गिक आपत्ती व्यवस्थापनातशासनाचे धोरण स्पष्ट करा.